

сигурност всеки ден

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А

☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

СТ А Н О В И Щ Е

относно отхвърлена изходяща нотификация по системата за бързо предупреждение RASFF, предложена от България, за наличие на наднормени нива от пестицида диметоат в ябълки, внос от Турция.

В изпълнение на Национална програма за контрол на остатъци от пестициди в храни от растителен и животински произход 2013г. и Указание за дейността на ОДБХ през 2013г. за провеждане на официален контрол и взети проби за анализ на пестициди и тежки метали са получени резултати, които не съответстват на максимално допустимите норми за тези замърсители. Във връзка с наличните данни е изпратена Докладна записка с искане на становище от Центъра за оценка на риска, относно установено завишено съдържание на пестициди над допустимите норми: диметоат в ябълки от Турция, фосмет в круши от Гърция и тежки метали (кадмий) в замразен спанак от Белгия.

Взетата проба ябълки е от партида, собственост на „Пени Маркет България“ ЕООД. Според Изпитвателен протокол № 1021/15.10.2013 от Централна лаборатория за химични изпитвания и контрол, съдържанието на диметоат в ябълки е 0.058 ± 0.012 mg/kg, което е превишаване на максимално допустимата норма – 0.020 mg/kg. Във връзка с получения резултат е изпратена нотификация за насочване на вниманието по системата за бързо предупреждение RASFF. В следствие тази нотификация е отхвърлена по преценка на Комисията, тъй като установеното съдържание не представлява риск за здравето на консуматора.

Диметоат е органофосфорен инсектицид и акарицид със системно и контактно действие, широко използван в селското стопанство. Разрешен е за употреба в Европейския съюз, съгласно Регламент 1107/2009. Органофосфорните пестициди въздействат върху нервната система на насекомите, но засягат също бозайници, птици и риби. Блокират производството на ензима холинестераза. Симптомите на отравяне при хора включват гадене, главоболие, гърчове, треперене, прекомерно отделяне на слюнка и сълзене, невъзможност за дишане поради парализа на диафрагмата, конвулсии и при по-високи дози,

смърт. Някои от тях са канцерогенни. Диметоат се разгражда за кратко време в организма на бозайниците. За него се счита, че причинява нарушения в ендокринната и репродуктивна система, притежава известен тератогенен и мутагенен ефект.

Центърът за оценка на риска е извършил оценка на експозицията за консуматорите от партидата ябълки, посредством прилагането на PRIMo модела. Дългосрочната експозиция е определена на базата на изчисления теоретичен максимален дневен прием (TMDI), при който не е установено превишаване на допустимата дневна доза (ADI).

При оценка на краткосрочната експозиция също не е идентифициран остър риск за консуматорите, тъй като няма превишаване на ARfD (острата референтна доза), както за сурови, така и за преработени продукти. При оценка на експозицията за деца и възрастни също не е идентифициран риск.

Като цяло можем да заключим, че не съществува риск за здравето на консуматорите от въпросната партида ябълки.

ИЗГОТВИЛ:..... 2013г.

Д-Р ИРЕНА БОГОЕВА, ГЛ. ЕКСПЕРТ В Д-Я „ОЦЕНКА НА РИСКА“